

Yttrande

Datum
2023-06-28

Malin Skog, SPF PO
malin.skog@pelagic.se
Tel. 0731-508 708

Mottagare
Havs- och vattenmyndigheten
Dnr. 3.3.16-00341/2023

Yttrande till regeringsuppdrag om licensprövningar och beståndsuppskattningar för att möjliggöra nyetablering av småskaligt fiske

SPF har ett ökande antal medlemmar som bedriver fiske på kustkvot, både med aktiva och passiva redskap. SPF tackar för möjligheten att lämna synpunkter till regeringsuppdraget.

Hav har bett om inspel på följande frågeställningar.

1. Kan nyetableringar tänkas påverka redan etablerade fiskare när det gäller möjligheter till lönsamhet? Hur relevant upplever du denna problematik och i vilken sjö/havsområde? Beskriv gärna utförligt.

SPF ser inte att det småskaliga kustfisket på pelagiska arter huvudsakligen har problem med brist på nyetableringar utan detta fiske står inför helt andra problem vilket gör att kvoterna inte utnyttjas till fullo:

- Säl och skarv gör mycket av garnfisket omöjligt/oekonomiskt
- Få ben att stå på (dvs få arter som man kan och får lov att fiska)
- Kort fiskesäsong för pelagiska arter som begränsas ytterligare av väder
- Pelagiska arter är lågprisarter och det krävs stora volymer för att leva på fisket
- Saknas mottagning och beredning för pelagiska arter i många områden

Det saknas infrastruktur, lossningsmöjligheter och beredningsindustri för pelagisk fisk på långa sträckor av kusten. Fiskaren får därför ofta dåligt betalt för sin fisk som i många fall lossas till container för transport till dansk beredning av fiskmjöl och fiskolja. De pelagiska arterna är lågprisarter och att det därför behövs relativt stora volymer av dessa för att fiskaren ska kunna leva på sitt fiske. Ett mer ekonomiskt hållbart kustfiske kräver att fiskaren kan fiska på flera olika arter och på så sätt kunna fiska under en större del av året. Därav bör redan etablerade fiskare i första hand ges möjligheter att bedriva olika typer av fiske för att kunna täcka sina investeringar.

Om vi helt bortser från ovanstående beskrivna problem så ser vi redan idag en ganska kraftig överetablering inom den pelagiska kustkvoten. En snabb kalkyl visar att om redan befintliga fiskare skulle ha en infiskning av pelagiska arter som de kan leva på (exempelvis ca 50-100 ton för en garnfiskare respektive 300-500 ton för en kusttrålare) summerar detta till betydligt mer än hela kustkvoten. SPF anser därför inte att det inom den pelagiska kustkvoten behöver vidtas några åtgärder för att underlätta nyetableringar. Vi anser att det är andra åtgärder som krävs för att lösa kustfiskets problem och att fisket alla redan är överetablerat.

2. Förslag på eventuella ändringar i lagtext/föreskrift för att möjliggöra fler nyetableringar.
 - a. Bör lagstiftningen ändras så att överlåtbarhet av fiskelicenser/personliga fiskelicenser blir möjligt? Vilka risker och möjligheter skulle det innebära?
Möjligheten finns redan genom treårsregeln men skulle kunna förenklas för att möjliggöra för yngre fiskare att ta över efter sådana som vill lämna fisket. Det vill säga underlätta generationsskiften snarare än nyetableringar.
 - b. Enligt dagens lagstiftning ska tillgången på fisk beaktas vid nyetablering av personlig fiskelicens och fiskelicens. Bör denna skrivning utökas för att ta hänsyn till fler faktorer, såsom exempelvis fiskets omfattning eller lokala aspekter? Beskriv gärna utförligt och ge konkreta förslag på ändringar i lagstiftningen.
Processen bör bli mer transparent och ske i samråd med fiskets organisationer. Fiskets omfattning och lokala aspekter bör rimligen vara en del av beslutsprocessen.
 - c. Bör kraven för att få förnyad fiskelicens/personlig fiskelicens ändras? Är det för höga/ för låga krav idag? Bör det provas oftare eller mer sällan?
SPF anser att infiskningskravet för en bibehållen licens ska vara minst 2 basbelopp per år, då detta kan anses vara ett minimum för att fisket ska kunna anses vara yrkesmässigt. Ett fiske som inbringar mindre än så kan mer ses vara en sido- eller hobbyverksamhet än ett yrkesmässigt fiske. SPF anser att yrkesfisket ska bedrivas yrkesmässigt för att kunna vara långsiktigt ekonomiskt och socialt hållbart.

Fiske i insjöarna:

- d. Hur kan man genomföra ändringar i dispenshanteringen för att möjliggöra ytterligare nyetablering av personlig fiskelicens? Finns det behov av ändringar? Beskriv gärna utförligt.
SPF har inga synpunkter gällande dispenser/licenser i insjöfisket.

Fiske i havet:

- e. I enlighet med EU-regelverk finns krav på att införande av ny fiskekapacitet endast kan tillåtas om minst motsvarande mängd förs ut. I dagsläget är fiskekapacitet giltig i tre år om kapaciteten inte aktiveras, därefter kan kapaciteten inte längre användas. Det finns en marknad för detta, där befintliga fiskare har betalat för sin fiskekapacitet. Bör Sveriges tillämpning av EU:s in- och utförselregler ändras för att underlätta nyetablering i det småskaliga kustnära fisket, exempelvis genom att släppa på kravet om utförsel i segmentet med passiva redskap? Vilka för- och nackdelar skulle det innebära för nya och för redan etablerade fiskare?
SPF ser inga behov eller fördelar av att använda nuvarande regelverk avseende kapacitetsregler (tonnage och motorstyrka) i svenskt fiske, varken i det storskaliga eller i det småskaliga fisket. Nackdelarna är många och kopplingen till fångstkapacitet som det är tänkt finns inte. Avseende det storskaliga fisket regleras det med fiskemöjligheter och fiskerättigheter därav finns det inga behov av andra kapacitetsbegränsningar. För det småskaliga så har vi en gräns avseende fartygsstorlek som reglerar kapaciteten.

3. Övriga synpunkter?
SPF deltar gärna i en fortsatt diskussion.

Kontakta oss gärna om ni har några frågor kopplat till vårt yttrande.

Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF PO